

**Оперативна інформація щодо фітосанітарного стану
сільськогосподарських рослин у господарствах Херсонської області
станом на 16.10.2025**

Озима пшениця – сівба. На посівах середини вересня відмічалось проростання зерна, сходи та поява 3-го листка.

Озимий ріпак – утворення листової розетки.

Озимий ячмінь – сівба, проростання зерна та сходи.

Плодові дерева: абрикос, слива – осіннє забарвлення листя.

За даними Херсонського обласного центру з гідрометеорології на Херсонщині у першій половині II декади жовтня прохолодну, вологу погоду визначав малорухомий Чорноморський циклон. Часом проходили невеликі та помірні дощі. В окремі дні спостерігався туман. 14-16 жовтня в повітрі спостерігались заморозки 0-3°C.

Середня декадна температура повітря становила +13,4-13,6°C, що в межах кліматичної норми (1991-2020 рр.).

Максимальна температура повітря підвищувалась у найтепліші дні до +15-18°C.

Мінімальна температура повітря знижувалась у прохолоднішу ніч до +1-2°C.

Поверхня ґрунту в денні години нагрівалась до +34-35°C, в нічні години охолоджувалась до 0-2°C. На висоті 2 см над поверхнею ґрунту температура знижувалась до - 3°C.

Середня декадна температура ґрунту на глибині 10 см становила +14-15°C.

Агromетеорологічні умови для початкового росту вже посіяних озимих культур склались задовільно. Опади протягом звітного періоду дещо покращили ситуацію з вологозабезпеченням, але були малоефективними для поповнення вологою ґрунту до достатнього рівня.

Розпочалося поступове заселення *мишоподібними гризунами* сходів озимого ріпаку та сходів озимої пшениці. На крайових смугах полів виявлено поодинокі нори гризунів. Заселено 1% обстежених площ.

На *неорних землях* (неугіддях, лісосмугах, на полях після збирання соняшнику, кукурудзи) мишоподібних гризунів виявлено за середньої чисельності 1 жила кол./гектар з 2 жилими норами, максимально – 3 жилих кол./га з 4 жилими норами в колонії. Заселено 100% обстежених площ. На покинутих площах, де не проводиться господарська діяльність і які не обробляються багато років, чисельність шкідника становить 2,2-4,0 жилих кол/га, з чисельністю жилих нір 10-20 шт./га.

В *багаторічних травах* заселено 50% обстежених площ, середня чисельність колоній шкідників - 1 кол./га з 1,3 жилими норами, максимально - 2 кол./га з 3 жилими норами.

Найпоширеніші та найнебезпечніші в посівах *сіра (звичайна) та гуртова полівки, миша польова*. У північних районах на незораних полях після збирання врожаю спостерігаються колонії *курганчикової миші*.

В області тривають профілактичні агротехнічні заходи: лущення стерні та зяблева оранка, що позбавляє гризунів корму та надійного сховища.

Суха та спекотна погода літнього періоду негативно вплинула на розвиток та поширення гризунів. Але надалі, за умов помірно теплої і помірно вологої осені та достатньої кормової бази кількість жилих колоній зростатиме. Затяжна тепла осінь може призвести до збільшення чисельності та шкідливості мишоподібних гризунів.

В теплі сонячні дні на посівах озимого ріпаку продовжували шкодити *хрестоцвіті блішки*, чисельність 0,5 – 3,0 екз./м², пошкоджено від 1% до 3% рослин, площа заселення – 55%.

Несправжніми гусеницями *ріпакового пильщика* за чисельності – 0,5-1,0 екз./рослину, заселено 25% площ, 2% рослин у слабкому ступені.

Продовжується живлення гусениць *капустяного та ріпакового біланів*, які пошкодили до 2% рослин, за чисельності 0,5-1 екз./м².

Завершується живлення гусениць *капустяної молі* на 25% обстежених площ посівів озимого ріпаку, середня чисельність становить 1 гус./роsl., максимально – 2, заселено 2% рослин.

Попелицями на посівах озимого ріпаку заселено 20% обстежених площ та 2% рослин за середньої чисельності 1 кол./роsl.

У північних районах продовжується живлення гусениць *совок*, переважно озимої та бавовникової. Середня чисельність шкідника становить 0,6 екз./м², в осередках до 2,0 екз./м². Заселено 35% обстежених площ.

Зниження температури повітря та опади, що спостерігались в звітному періоді стримували розвиток та шкідливість *злакових мух, попелиць, цикадок* у посівах *озимих зернових колосових* культур.

На озимині, розміщеної після стерньових попередників триває шкодочинність личинок *хлібного туруна (жуужелиці)* за середньої чисельності личинок 0,3-0,5 екз./м², максимально 1 екз./м². Заселено 5% обстежених площ.

Триває шкодочинність гусениць *озимої совки* II покоління на 10% обстежених площ посівів озимої пшениці, середня чисельність – 0,5 екз./м², максимально – 1 екз./м².

Клоп-шкідлива черепашка перебуває у місцях зимівлі (лісосмуги), де його чисельність складає 0,5-0,8 максимально 2,0 екз./м², при заселенні 50% обстеженої площі.